

Wianki czyli Świąnty Jón

Data publikacji: 24.06.2015 12:55

Wianki puszczano się niegdyś w wigilię wspomnienia św. Jana Chrzciciela, ale obecnie niemal wszystkie sobótkowe obchody przenoszone są na najbliższą sobotę przed lub po nocy z 23 na 24 czerwca.

„Wieczór owego dnia – i noc – według starodawnych wierzeń ludowych pełne były dziwów. Podczas nich bowiem ogień, woda i zioła nabierały nadzwyczajnych czy wręcz cudownych własności, a wszelkie duchy oraz czarownice były niezwykle aktywne”, podaje na kartach swych „Dorocznych zwyczajów i obrzędów na Śląsku Cieszyńskim” Jan Szymik, zmarły przed czterema laty etnograf i aktywny członek Sekcji Ludoznawczej PZKO. Uważano ponadto, że tej właśnie nocy czarownice odbywały swój doroczny sejmik na Łysej Górze, którego apogeum miała być orgia z diabłem. W celu odstraszenia złych mocy palono ognie świętojańskie.

Jednak wieczór ten najbardziej kojarzony jest z puszczaniem przez dziewczęta wianków na wodzie. Wito je z siedmiorga ziół a pośrodku umieszczano płonąca świecę, „przy czym często śpiewały powszechnie znaną tutaj pieśń: Mój wiónczek marnie ginie”. Chłopcy natomiast starali się je wyłowić, co oznaczało, że dziewczyna rychło się wyda i to najprawdopodobniej za tego, który pochwytał jej wianek z nurtów rzeki. Na niedawnej imprezie pod hasłem puszczania wianków w Bystrzycy jeden z chłopców łowiących wianki, które dziewczęta wcześniej puściły na wody Głuchówki zapytany, skąd wiedział, który wianek ma łowić odparł, że poznał go po kwiatkach lawendy gdyż podpatrywał, gdy go jego wybranka plotła.

Innym zwyczajem związanym z tą datą jest muzykowanie Janom praktykowane po dziś dzień m.inn. przez Orkiestrę Dętą Czesława Grenia z Brennej.

Święto to, pochodzące z czasów pogańskich miało przede wszystkim aspekt miłosny, a wręcz seksualny, co najlepiej jest widoczne właśnie we wspomnianym rytuale puszczania wianków. Jednak obecnie to przede wszystkim dobra zabawa nad rzeką i przy ognisku, radość z nadejścia kalendarzowego lata, a dla dzieci z nadchodzących wakacji.

Tegoroczne obchody świętojańskiej nocy relacjonowaliśmy już: [tutaj](#). Przed nami natomiast jeszcze tradycyjna już Noc Świętojańska w Brennej. Imprezę zaplanowano na sobotę po rzeczywistej dacie św. Jana, czyli na 27 czerwca na godzinę 18.00. Tradycyjnie już świętowanie w Brennej rozpocznie się od nabożeństwa w Kościele pw. św. Jana Chrzciciela. Nie zabraknie uroczystego pochodu, który wyruszy na amfiteatr po uroczystym poświęceniu ognia, którego obrządek przygotowuje tradycyjnie zespół „Brenna”. Na scenie zaś wystąpi zespół HORPYNA - czołowy przedstawiciel ukraińskiej sceny muzycznej w Polsce.

(ÿ)